

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar 1. emelet,
a földszínel.

Bérmontelen leveleket csak ismert
kezől fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter, Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Előfizetési árak:

Helyben hához hordva:

Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy óra	1 fr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy óra	1 fr. 20 kr.

A Balkán csendes.

Arad, márcz. 23.

A konstantinápolyi konferencia szét-
oszlott, a hatalmak képviselői azonban
még mindig nem kedvezkedhetnek ca-
binetejükhöz azzal a hírrel, hogy a török-
bolgár egyezmény aláíratott volna
Sándor bolgár fejedelem meghatalma-
zottja által is.

A Balkán-félsziget esendessége te-
hát olyan problematikus jelentőségű
még ma is, hogy a legjobb akarat is
alig hithető el a diplomatai világgal,
hogy az utolsó hullámgörük is el-
enyésztek volna, a közelmúlt viharok
után.

Sándor fejedelem még ma sem akar
engedni s határozottan követeli, hogy
azon szövegben irassék alá a török-
bolgár egyezmény, melyben a porta és
Bulgária meghatalmazottja közt állapít-
ott meg.

Emlékeztünk, hogy midőn bolgár
Sándor első vetőjét küldötte a konstan-
tinápolyi konferenciához, a hatalmak kép-
viselői mily kicsinylőleg fogadták e vo-
nakodást, sőt midőn a fejedelem hatá-
rozottsága néhány nap múlva sem tört
meg, egyszerűen azon gondolkodtak,
hogy aláírják a török-bolgár egyezményt
— Sándor fejedelem nélkül.

A kicsinylés e merészsége azonban
nem végződött oly nagyszabásúan, mint
a kezdettől várni lehetett volna.

A „vakmerő” fejedelmek egyideig
fenygették az orosz felhatalos lapok-
ban s a mikor belátták, hogy ez mitse
használ, akkor befolyásolni kezdték a
szultánt, ki egy távirat szerint az egyez-
mény egyik cikkelyén változtatást is
oly értelemben, mint a hogy az euró-
pai, illetve az oroszországi érdekek ki-
vánták.

A hajszát azonban itt sem érte a
legesekélyebb siker sem. Sándor feje-
delem kijelentette, hogy ő már csak
azért is ragaszkodik követeléseire, mert
azokban semmi újat nem kíván s csu-
pán annak az elfogadásáról van szó, a
mit a szultán neki már megadott.

Nem nyugszik tehát bele, hogy ke-
let-ruméliai kormányzósága határidőhöz
köttessék.

A bolgár fejedelem, mint e elekhől
kitétszik, tisztán látja a helyzetet, s ha-
tározottan ragaszkodik azzal a követel-
éshez, hogy az orosz felhatalos lapok-
ban s a mikor belátták, hogy ez mitse
használ, akkor befolyásolni kezdték a
szultánt, ki egy távirat szerint az egyez-
mény egyik cikkelyén változtatást is
oly értelemben, mint a hogy az euró-
pai, illetve az oroszországi érdekek ki-
vánták.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája

Márcz. 23.

Csak a poéták...

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Egy szerzetes barátommal sétáltam az
utczán. Hajdani iskolatársam. Sok mondanivalónk volt, mert én csak egy ujjal ezelőtől
jöttem haza Párisból, hol államköltségen ta-
nultam.

Az én páterem egyszeresek felkiált:
— Ah! a szegény gazdagasszony!
Ezzel megemeltette kalapját.

Ekkor vettem észre, hogy egy gyönyörű
bolgár áll előttünk. Ha Schiller volnék, azt
mondanám, hogy irtoztóan gyönyörű volt.
Én most láttam először ezt a hölgyet, de mi-
dőn véletlenül reám tekintett komor tüzben
égő szemével — fáztam.

A nőalak szerzetes barátom köszöntésére
megállt és mondá:
— Nines. Azt a valamit csak úgy ki-
látták a poéták, játékszerűt azoknak, kik a fakardot, vagy báburuhát kinőtték. Hisz vala-
mivel csak kell játszanomik?!

Ezzel mint egy fantom, tova lebbent.
Az én papom meghatva állt ott. Én el-
váltam képedve.

— Mi volt ez? — kérdezém. — Isme-
redt ez a hölgyet? Hogyan?
— Hisz gyónatója voltam.
— Voltál?
— Igen. Voltam. Most már nines szük-
ségre rém. Nekem, nekéd vagy az egész vi-
lágnak nem mond egyebet, mint a mit
előbb hallottál ajkairól. Nézd, most ott
van a templom előtt. A koldusoknak gazdag
alamszánt oszt. Azoknak is ugyanezt beszéli.
Nemelyik rá is mondja ilyenkor: Igen, nagy-
ságos asszonyom. Pedig hiszen nem tudja,
miről szól.

— Tehát ez a gyönyörű nő — tébo-
lyodott?
— Igen.
— Páterkám —
— Hát hiszen én elbeszélem. Egy ilyen

szolgáltatva feltétlenül — az orosz be-
folyásnak.

És itt kezdődik a Sándor czár és
a Sándor fejedelemtől sokat emlegetett
személyi antagonizmus harszása.

Az orosz czár gyűlöli bolgár Sán-
dort, kiben a leg hatalmasabb gátfát látja
arra, hogy a magyar slavophil álmok
Konstantinápoly felé törve, megvalósul-
janak. A fejedelem már uralkodása első
éveiben, sokkal több határozottságot
mutatott egész jellemében, mint a
mennyi Oroszország czéljainak ne árt-
ott volna. Az orosz tiszteket lassanként
kiüldözte a bolgár hadseregből, az
orosz consulokkal szándékosan de a
személyi sérelem leple alatt összefüzt,
hogy alkalmatlan tanácsadóktól szaba-
duljon, a közhivatalokban működött
oroszokat pedig — választás útján —
bolgárokkal váltotta fel. És a mig ezek
tele panaszolták a pétervári udvart a
Sándor fejedelem büneivel, az alatt a
bolgár nép megismerte benne a hatá-
rozott ifjú fejedelmet, a ki Bulgáriát
függetlenné akarja tenni.

És a hogy a czári palotában a fe-
jedelem kegyvesztett, a „halott Sán-
dor” lett, azonképen emelkedett népe
előtt. Nyolcz év múltán a nép bálvá-
nyozta, a czár pedig kitörülte őt had-
seregének névsorából. A nép szeretete
azért emelte fel, mert a mit ígért, azt
megtartotta: függetlenné tette Bulgá-
riát; a czár gyűlölete pedig azért akarta
sajtani, mert hatalmasan visszavetete
Oroszország politikáját a Balkán-fél-
szigeten.

Eppen ezért tehát, ha a bolgár
néppel és a bolgár nép előtt nem alá-
hatta meg a fejedelmet, visszafordult
az intriguák manőveréhez és a hatal-
makkal közösen igyekszik Sándor fe-
jedelmet lehetetlenné tenni.

Csak hogy a Gorcsakow-féle tac-
tica sikere messze maradt a várako-
zástól. A hatalmak várni látszanak va-
lamit. A kis bolgár fejedelem határo-
zottságával szemben kutatni igyekez-
nek, hogy melyik hatalom hajlik a czár
s melyik a fejedelem érdekeihez. Vala-
melyik nap mindenesetre határozni fog
magatartásuk fölött.

A dolog végeredménye azonban
mindenesetre attól sokban függ, hogy
nem áll-e valamelyik hatalmasság a
bolgár fejedelem meglepően határozott
fellépése megett.

Mert a már eddig fejlődött esemé-
nyek azt sejtetik, hogy e kérdés felde-
párisi világának, mint a minő te is vagy, a
realizmus e korszakában éppen jó is lesz tudni,
mennyiben igaz az, a mit folyton hangoztat ez
a szegény tébolyodott nő.

— Mennydörgő le bennünket páterkám,
hanem aztán folytasd.

— Gyönyörű, de szegény leányka volt.
Iskolatársunkkal, Viciivel roppantul egymásba
szerettek.

— Viciivel? Hiszen az velem együtt
volt Párisban. Vegyészettel tanult és üzött. Ket-
hétel ezelőtől jött haza. Egy kislit furesán
bucsuozott. Megyek haza, — ugymond — ha
a föld rém szakadt is! Hol találhatnám őt?
— Künna a temetőben.
— Te — páter te irtoztóan rövid vagy
— hát —
— Ha hallani akarsz, hallgass. Ezek nem
közönséges emberek ám. De kezdjük elől. Vi-
czinek Párisba kellett mennie.

A bucsuzás rettenetes volt. A leány azt
akarta, hogy a felhő, a szellő, a villámvilág,
a mennydörgés, mind-mind üzenetet hozzon sze-
retett ifjáról.

— Stb. stb. mint az a lányoknál már
szokásos — egyideig.

Négy hónapra rá Vici Párisban meghí-
vót kapott egy fényes esküvőre. Egy ros-
z-akarája küldette neki.

— Megállj csak papom! Mintha a „föld-
szakadást” jelenetnél Viciivel láttam volna
ilyesmit A . . . K . . . nagykereskedő tisz-
telettel tudja stb.

— Ez az. Vici erre hajazott.
— És épp a menyegzőre érkezett. A töb-
bit értem. Világos.

— Nem értes és nem világos. Azaz,
hogy annyiban igaz, hogy épp a menyeg-
zőre érkezett. Elment a lakodalmas házhoz. A
vőlegény csakugyan a gazdag kereskedő volt,
a menyasszony csakugyan Jenny, a Vici
képzelt araja, a szerető leányka.

— Szellő, felhő, mennydörgés villámvilág
és a többi, hát hiába hordták az üzenetet, mi?
— Nem egészen.

Tehát Vici elment a lakodalomra. Volt
scéna, különféle hütlenségek hánytorgatása?
— Nem éppen.

ritése után lehet csak kimondani, hogy:
valóban csendes-e már most a Balkán-
félsziget?

A kiegyezési tárgyalások menetében ta-
pasztalható fonakadások, mint nekünk Budapest-
ről írják, nem nyújtának okot komoly aggo-
dalomra. Az érdekek kölcsönös kiegyenlítése re-
mélhetőleg már a közelebbi napokban sikerülni
fog, nevezetesen a nyers petroleum vámtételére
nézve is. Az osztrák kormány hajlandóságot ta-
nusít e kérdésben a magyar állásponttal való
közeledésre. Legtöbb nehézséget okoznak a román
szerződési tárgyalások, de — szemben a foly-
tonos halogatással — a romániai kormány
már közelebről határozott nyilatkozatra fog fel-
szólítani a tárgyalások folytatásának időpont-
ját illetőleg.

Erkölcsmenesítő-egylet.

Arad, márcz. 23.

(F—Z.) Az országos erkölcsmenesítő-egylet
alakítását célzó fővárosi bizottság vasárnap
tartotta meg értekezletét és ez értekezletből
világosan láthatjuk, hogy azok a férfiak, kik
a nemes hivatású egylet létesítését feladat-
ul kitűzték, azóta, hogy az eszmét I r u y i
Dániel egy szűkebb körű értekezleten először
megpendítette, komoly és nagy munkát vittek
véghez. Elmouhatjuk immár, hogy az or-
szágban valóban lesz egy egyesülete, mely
hivatva van ostromozni a társadalmi élet ferde
kénveit, pusztítani a bünt, jutalmazni az
erényt; lesz egy egyesülete, melynek élén ott
látjuk az ország legjobbjait, a kik nem pusztá
phrasisokkal, de tettel és komoly buzgalom-
mal fognak fellépni mindenütt, a hol a meg-
támadott erkölcsiség védelemre szorul, a hol
a frivolitás és erkölcstelenség megtorlásra vár.

És ne áltassuk magunkat, nekünk ilyen
egyesületre szükségünk van. Nem szereplési
viszketeg, de komoly meggyőződés vezette
össze az alakuló egylet vezérfőúrját, és a mit
belátták, be kell látnunk nekünk is, hogy
nagyon sok olyan van a magyar társadalom-
ban, a mit javítani, és nagyon sok olyan,
a mit irtani kell. Mert ha szabadon engedjük
terjedni és burjánozni a gázt, ugy, hogy az
majd kárt tesz a nemes vetésben is, nem
csak azoké a hiba, a kik a gázt terjesztették,
de azoké is, a kik terjedni hagyták. Nem va-
gyunk mélyen a bűnök örvényében, nem ra-
gyunk az erkölcstelen stílyedés lejtőjének leg-
alsó fokán, de nem szent kötelességünk-e ezt
az örvényt elzárni, nem feladatunk-e gátat
emelni azon a lejtőn, hogy a slyedő tovább
ne slyedjen?

Kezeink között van a már a miniszter
által is megerősített alapszabályzat, mely az
egylet működésének irányait, a kitűzött czél
elérésére szolgáló eszközöket és módokat je-
löli ki.

— Hogy a te történeted nem lehet
kitalálni!

— A menyasszony, mikor Viciet meg-
látta, eleinte elszápadt, majd aztán olyan mo-
zudulattal tett, mintha a narancsszörzet le-
akarta volna tépni fejről — de hirtelen mo-
solygóra vált az arca és kedvesdeden szólta
meg Viciet:

— Megállj kedves papom. Itt képzeld,
mintha elfütyöltém volna azt az ismeretes
dalt Rigolettóból. Na, most folytasd.

— Semmit se folytatok, Jennyt én nem
engedem profanizálni.

— Jól van jól, páterem. Elismerem én
a nők minden erényét. Még ha kell, annak
a grisettennek is kialom a Monthion erénydíjat,
ki Párisban menyre-földre esküdött, hogy
szíve egyedül enyém, holott egyszer véletle-
nül kislit, hogy egy gazdag parafadugó-ke-
reskedő „nagybátyát” tart magának dugasz-
ban, ki én bennem elképedve ismerte fel a
kicsi „unokaöcsését.”

— Ne profanizálj, mert nem beszélék.

— Pedig nagyon kíváncsi vagyok. Ho-
gyan kezdte el a szép hütel?
— Oda inté Viciet magához és így szólt:
— Ah, mily szép öntől, hogy oly mesz-
szíról eljött gratulálni.

— Brávo!

— Mert gratulálni jött ön ugyebár? Ah,
engem meg nem érdemelt szerencse ért. A
becsületes, a gazdag A . . . K . . . nagykeres-
kedő megkérte kezemet. — Földhöz ragadt
szegény leány vagyok. De hát a nagykeres-
kedőnek mindegy van, pusztán csak én kel-
lek neki. — Aldott legyen a föld, a hová
lép ez a derék ember! — Nos hát ön nem
gratulál nekem! Esküszöm az élő Istenre!
hogy van oka gratulálni! — Igaz! Ön hall-
gatag. Oh tehát ön talán még mindig a régi
gyermek? Vagy talán arról a szelemonról akarja
beszélni, melyet egymásnak foga tunk? Látja,
hogy nosolygok én e szó felett. Mert hisz
ez csak pusztá szó! — Szerelmem nines és
ezerszer is nines! Ezt a valamit csak úgy ki-
találták a poéták, játékszerűt azoknak, kik a
fakardot vagy báburuhát kinőtték. Hisz vala-
mivel ezeknek is csak kell játszanomik! — Volt
ön valaha egy feyház belsejében? Láttá már

Az erkölcsiség, vallásosság, hazaszeretet
és tevérségi eszméinek uralmát kívánja az
egylet érvényre emelni ugy a magán-, mint
a közéletben.

És na, midőn mindennap olvasunk gyil-
kosságok-öngyilkosságokról és véres drámák-
ról egyrészt, sikkasztások, csalások és hamis
bukásokról másrészt, midőn elfognak előkelő
társadalmi állású férfiak a kettős házasság
bünténye miatt, be kell vallanunk, hogy az
erkölcsiség nem bír feltétlen uralkommal ná-
lunk, legalább a társadalom nem minden re-
tegében egyaránt.

Terjesztenie, erősíteni kell az egyletnek
a vallásosságot is. A vallásos ember erkölce-
telen nem lehet. És na különösen a népnél,
hol még tisztán és szentül megvannak őrizve
a vallás tanai, ezek képezik egyedül alapját
az erkölcsös életnek. Csak a minap hangzo-
t ki Magyarország hercegségének nagy-
jelentőségű szavai a vallási indifferenciánusról,
csak a minap emelte fel szótát a vallást
megvívni tanító és a vallástalanságot terjesztő
álpoféták ellen; és az erkölcsmenesítő-egylet-
nek valóban, midőn a vallásosság terjesztését
is egyik feladatul kitűzi, irtó harszot kell
folytatnia ez indifferenciánus ellen és támadó
állást kell elfoglalnia a vallástalanság hamis
apostolaival szemben.

És fog találni ellenlábásokra az egylet
ott és akkor is, hol és a midőn a hazaszeret-
etet akarja fokozni és terjesztetni mindentüvé.
A világpolgárság szellemének megtörése nagy
munkájába fog kerülni, és a különböző ma-
gyarellenes egyletek gonosz törekvései nem
egyszer fognak akadályt gördíteni üdvös mű-
ködése elé, de a világpolgárságot meg kell
törni, s a hazafiatlan, magyarellenes egyle-
teket vagy magyarrá vagy semmivé kell
tennie.

És örömmel üdvözöljük az egyletet
azon a ténen is, a hol az embert szeretetre ki-
vájja tanítani embertársra iránt, örömmel üd-
vözöljük zászlaján a testvérségi jelszavát is.
Ha felekezet a felekezetnek, nemzetiség a
nemzetiségnek és ember az embernek kezét
nyújt, a jó tanul a jobbtól és a rossz meg fog
szünni rossz maradt.

Helyesen választotta meg az egylet
nagy előző elérésére szolgáló eszközeit is.
Helyesen kívánja, hogy ez eszmék első és leg-
főbb hirdetője az irodalom és a sajtó legyen.
És e kívánsága ugy is be van töltve. A ma-
gyar sajtó nagyon kevés kivétellel mindig a
nemes és nagy eszmék szolgálatában állott és
azt a kevés kivételt, a mely ez eszméket pro-
fanizálja s a mely az immoralitás szennyves
betűivel ír, épp az igazi és hivatását hűen
betöltő sajtónak kell kiirtania. Ki kell üd-
öznie a szemérmelenséget és frivolitást a szin-

— A szörnyű Illavát? Ugy-e iszonyu lehet
az! Azt mondják, kátrányos kövezt tépnek
ott azok, kik egyebet semmit se tudnak. Van-
nak ott reszkető kezű agok is és tépik a kö-
zöt. — Nézze, amott van édes atyám az
anyámmal. A legmegtisztelőbb hely övék e
teremben. — Hogy ragyog az arcuk a boldogsá-
gtól, az örümtől. Nyomorúknak vége, ezen-
tül jólétben fognak élni. — Nézze — nézze
— vőlegényem kezét szorit az apámmal —
kezet szorit vele! Ember! Még po-
raidban is áldjon meg az isten! — Eleg!
— A nagy kereskedő házuukhoz jött — üzleti
dologban, atyámmal. — Nyomorultak voltunk
— betevő falat is alig volt a háznál. — A
nagykereskedő mind többször jött a házuuk-
hoz — atyám sokszor reszkettét és borzodo-
zott. — Egyszer megkérte kezemet a nagy-
kereskedő — roppant szerencse szegényleány-
nak — atyám térdén állva kért rá — miért
éppen térdén állva? — Én tehát az életre gon-
doltam és elfeledtem a se nem kisik, se nem
nagyok játékszerűt: a szerelmet és megígér-
tem a nagykereskedőnek, hogy nevére leszok
— tegnapelőtt ígértem meg mert — egy
m e g h a t ó levelet kaptam kezéből. — Itt
van! Lehet-e ennek ellent állani? Ime egy
hosszúkas szelet papír, félíg írott, félíg nyom-
tatott. Nézze a nagykereskedő aláírása K é t s e r z e r van rajta — az e g y i k e t ő írta —
e sorok alá:

„Ezt a papírt atyjának, hogy elégsége.
Nem, én nem ennek az árában akarom önt
Jenny, hanem eszerében önmagamért. Adja e
papírt atyjának és ha tetszik, úzenje meg,
hogy ne jöjjék többé — és én nem jövök
soha többé.”

Szép szöveg azon a papíron, melyre ez
is van írva: „Ízessen ön rendelkeztemre” . . .

Oh dehogyan üzentem — vagy igen —
üzentem, de azt hogy jöjjön — ily nászaján-
dék mellett, melyet ily alakban nyújtanak, ha
ezek szíveim volna, mind az ezret odaadnám
néki jószántamból és ezer örömmel — annak
az embernek, ki — nézze — ismét kezét
szorit az én atyámmal. Ez az ember megér-
demli, hogy boldog legyen. Hát legyen az.
ha ezé tenni én rajtam áll.

padról is, ha talál ott olyant, mert a szüpad
igazi tankönyv az emberiség előtt. Ott tanulja
meg a jó és ott sajátít el sok rosszat is. A
rosszat tehát ki kell küszöbölni onnan.

Egyik igen jól megválasztott pontja az
alapszabályoknak az, mely az ifjúság számára
önképző-egyletek alakítását tűzi ki. Igen is ott
kell kezdeni az iskolákban, a fiatalok érei-
ben az erkölcsös nemesítését, akkor kell be-
vetni a talajt, mikor még fogékony, nehogy
utóbb gonosz szántó-retők visszeljenek vele.

Híven kell továbbá betöltenie az egylet-
nek mindazon feladatokat, melyeket alap-
szabályaiban a takarékos és mértékletesség
előmozdítására kijelöl. A becsület és kitartó
munkára kell ösztönözni a népet, mert semmi
a világon jobban nem nemesítheti meg er-
kölcseit, mint ez. A munka eredménye fel-
fogja kelteni önértzetét, s a feltámadott önért-
zet feltékenyvé teszi emberi méltóságára.

Nem fogja e munka eredményeit köny-
nyelmeden elfecsérelni s a takarékos, mérték-
letes élet, a józan gondolkodás a legnemesebb
erkölsi tulajdonságok egyike.

Gyámoltsa az egylet a munkaképtelene-
ket és nyomorgókat, nehogy a nyomor a bün
utjára terelje őket s ök másoktól vegyék el
azt, a mit maguk megszerezni képtelenek.

És jól teszi, midőn nem felekedezik meg a
társadalom legnyomorultabb osztályáról, a ki-
szabadult raboktól. Nem szabad igazságtala-
nosnak lenni azok iránt, a kik szenvedéseik-
kel már megengesztelték az igazságot. A mult
emlékezete ne tegyen könyörtelenné azok iránt
kik egy bűnös multat elfeledtetnek egy be-
csületes jövővel. De ha a társadalom a jelen-
ben támasz és segély helyett megvetést nyújt
nekik, ugy az elkeseredett emberek jövője
köznyen hasonlóvá lehet multjukhoz. És kü-
lönben is nem lehet az emberiségnek szebb
feladata, a társadalomnak igazibb érdeke, mint
embereket megmenteni a maga számára.

És ha az erkölcsmenesítő-egyesület hi-
ven be fogja tölni kijelölt feladatait, hitünk
szerint mindenkor rendelkezésére fog állani
az az eszköz is, melyet szükség esetén az
egyházi és világi hatóságok, a kormány és
országgyűlés intézkedéseiben ohajt birni.

És rendelkezésére fog állani és kell is,
hogy álljon az ország minden vidékének la-
kossága, mely az egyesület kezdeményezése
folytán fők-egyletekbe gytlve, támogatni fogja
nagy munkájában az egyletet, mely így na-
gyobb slyllyal léphet föl és nyomtökösabb
hangon hirdetheti elveit, midőn tudja, hogy
ez elveket az egész ország társadalmi hirdeti
és ha kell, védelmezi is.

Bizton hisszük, hogy midőn az erkölce-
menesítő zászlaja végleg ki lesz bontva, és
országgyűllete megindul a sorakozás és zászló

Viktor! Elvégeztem. Ön eljött a menyeg-
zőre! Jó! Minő helyet szánt hát magának
ön, ki vőlegényemen kívül nálam minden más
lehet? — Ön nem felel? Nos hát nem ért
ön engem? Hiszen a „vőlegényemen kívül”-ön
a házibart is belül esik! Nos! Előre bar-
rátom! Hiszen az áldott emberek vakok! Csak
kell czéljának lenni, a miért ide jött?

— Jenny!! Te kibebibed magad, hogy
annál nagyobb légy, körülöveze glóriával. —
Isten az égben! Hát éppen én rajtam akarod
bebizonyítani, hogy a menyországot el lehet
vesztetni istennek tetsző módon is? —

— Mint bele törődtem már a gondolatba,
hogy — a játék véget ért. És ön most ide
jön. Mit akar hát? Miért jött?
— Ezért . . .

A másik pillanatban a szerencsétlen ifjú
lerogyott a szőnyegekre, mintha a villám súj-
totta volna le. Hogy mi történt, arról gyűrű-
jének felnyitott, úreges kőve beszélt.

Egy velő rázó sikoltás és a menyas-
szony óda omlik kedvese hullt tetemére —

De hát hiszen a fájdalomtól nem oly
könnyedén hal meg az ember. A lesújtott
szív megáll ugyan néhány pillanatra a nagy
csapás után, hanem aztán a gépezet ismét
rendbe jön s a kérielhetetlen szív zakatol to-
vább-tovább.

Hanem az agy, a tudat, könyörtelenebb.
A tudat a nagy csapás után töbnyörű jóka-
rólág elútnik, hogy a szegény lesújtottnak ne
legyen mivel réz jönni, hogy mi érte —

A jó ember zokogása és forró könnyei
felébrészték a hullt tetemen nyugvó szép ifjú
menyasszonyt. Ime mosolyg is már feléje,
ajka beszédre is nyílik immár . . .

„. . . Azt a valamit csak úgy ki-
találták a poéták, játékszerűt azoknak, kik a fakardot, vagy
báburuhát kinőtték. Hisz valamivel csak kell
játszanomik?!” . . .

És a jó ember hallhatja ezt még szám-
talanszor, mert a szegény nő mást soha sem
mond sem istennek, sem embereknek.

Nézzetek erre a szép asszonyra, aztán raj-
tatók áll elhúzni azt, a mit ajkai mondanak —
mondá végeztül a páter.

Világi.

alá. Arad város társadalmi is oda fog állani a sorakozók közé, anyagi és szellemi erővel fog segíteni a nagy feladat betöltésénél, és támogatni fogja azokat, a kik jutalmazni akarják az erényt és iránti a bünt.

A „Kölcsey-egyesület“ évi jelentése.

(Vége.)

A régészeti kutatások gondját, habár nem is teljesen, a monographia-ügy vette le az egyesület válláról, kötelességévé tévén a történeti rész irójának minden tárgyba való kérdéslehető megoldását, biztosítva munkáját előleg nyújtásával. Még nem történt ugyan az irányban semmi lényeges intézkedés, de hiszünk, hogy a közel jövőben tényekkel találkozunk. — A tervezett múzeumi múzeum megalapításának csupán a hely hiánya állja útját. Az e tárgyban kiküldött bizottság lefolytatta az ügyet, kijelölte a teendőket, a választmány elé terjesztette jegyzőkönyvét s — fájdalom! — nem kapunk Aradon egy akármilyen kis szobát se, hova a beérkező tárgyakat esetleg biztonságba helyezhük. A választmány, felsőbb helyről eredő ígéret folytán, minden reményét az új iskola elkészültéig kötötte, de ebben is csalódni látszik, mert ott se kapunk helyet. Ha nem tudnók biztosan, hogy az első fölszállásra kapunk érdekes tárgyakat, ha a múzeum magja meg nem lenne már a megyei levéltár adatai ígért régiségeiben és a tikkárnál letett apróképek tárgyakban, ha nem kellene látnunk, hogy Aradnál sokkal kisebb városok mily mohó igyekezettel hoznak létre és gyarapítanak múzeumokat, ha meg nem mozdítottunk volna minden követ, hogy az ige valahára testté váljék, a dolog vajdása talán nem szűlné oly fűző tudatot, mint így, mikor az anyag megletelevel nem tudunk eszközöket és módot találni a kérdés megoldására. A legosztóbban ohajtom, hogy ez legyen e tárgyban a legutolsó felajánlás, és jövőre már kérkedve emlegethessük, hogy Aradmege vagy város nagyfelkésége lehetővé tette, hogy a kapott régiségek elhelyezésére helyet kaptunk, és hogy a művelt közönség a legnagyobb érdeklődéssel figyelve az ügyen, versenyre hordja össze a megye és város történetére nézve érdekes tárgyakat.

A monographia eszénje az egyesület kebelében merítvén föl s annak kivételéhez az egyesület adván meg az első lökést, az hiszem, hogy az egyesületnek kötelessége, hogy az annak érdekében megindult mozgalmat és tett intézkedéseket figyelemmel kísérje, e helyen azokkal foglalkozzék és érvényes válassza eszközül arra a célra, hogy annak lapján — a bizottság jegyzőkönyvén kívül — maradjanak felfigyelve és jussanak nyilvánosságra a kivételről előforduló nevezetesebb momentumok, hogy így a tagoknak és közönségnek alkalma legyen arra, hogy az az ügyben tett lépésekről értesülhessen.

A mint a bizottság első ülését megtartotta, első gondja volt, hogy a lehető legelőször a maga kebeléből, hogy esetleg fölszűrősebb ügyek elintézésé végett az elnök távollétében is összejöhessen. E tisztelet a bizottság Lukácsy Miklósról ruházta. Ugyanebben az ülésben határozta el, hogy állandó jegyzőül az egyesület tikkárát szolgáltassa, továbbá a szerkesztésben követendő eljárás programmszerű megállapításával és betervezésével dr. Jancsó B. urat bízta meg.

Az április 20-án tartott ülésen a szerkesztő a tervezet mellett betervezésre azoknak az íróknak a nevéit is, kiket az egyesület részletek megírásával megbízandóknak talál. A bizottság a tervezetet és ajánlott írókat elfogadta és utasította a szerkesztőt, hogy azokkal érintkezésbe lépve, a kit esetleg még meg nem kérdezt, kérdezzen meg és állapítsa meg az azokkal kötendő szerződés formuláját. A tervezet röviden a következő:

A monographia három nagy nyelvezetű kötetből fog állni, összesen 130 ív. A I. kötet magában foglalja Arad m. és város történetét a legrégebb időktől kezdve napjainkig. Terjedelme 50 ív. Tiszteletdíj évenként 60 forint. Kiállítási költség két ezer forint.

A II. kötet tartalmazza a megye természeti leírása természetrajzi, geológiai és klimatológiai szempontból. Terjedelme 40 ív. Tiszteletdíj évenként 50 forint kiállítási költség 1600 forint.

A III. k. a megye néprajzi, társadalmi, művelődési, egészségügyi, közgazdasági, ipari és statisztikai leírása. Terjedelme 40 ív. Tiszteletdíj évenként 40 ív. kiállítási költség 1600 ív. A bizottság jun. 17-én tartott ülésen tudatja a szerkesztő, hogy a fölszólított írók elfogadják a megbízást és eléjük terjesztett feltételek mellett. Parecz István kivételével, ki a megye és város magyar lakosságának néprajzi leírására kéretett föl s egyszerűsített nyelven nyilatkozik, hogy ő hajlandó a rész megírására s akkor az írók a következők:

Az I. k. megírására dr. Márki Sándor, a II. k.-re dr. Simkó János Lajos és Lőczy Lajos vállalkoztak. A III. kötet néprajzi részének a magyar ajkú lakosságot dr. Jancsó Benedek, a német ajkú Horvitz Lipót és a román ajkú Goldis János írja le. A közgazdasági, ipari és statisztikai rész megírására dr. Gáspár Jenő vállalkozott.

Ilyenformán a monographia megírása tényleg kezdetét vette. Mint az írók nevéről látszik, a bizottság arra törekedett, hogy minden egyes részletre oly írókat kérjen föl, kiknek eddigi szakértői működése és kiemelkedő neve kezeskedjék arról, hogy monographiánk teljesen megfeleljen a hozzá kötött legmagasabb fokú várakozásnak is.

Meg kell még említenem, hogy az 1885. évi mind a 3 vállalkozó fél befizette a felajánlott összeget, összesen 2300 forint, melyből az előlegek és egyéb apróképek költsége után 1783 forint 55 kr van a takarékpénztárban elhelyezve.

az ott tartott beszédek. Tette ezt a választmány azért, mivel, mint említett, ez az ünnepély képezte az évi működésünk köz- és főpontját és mivel a választmány azt hitte, hogy a boldogult emlékmű szentelt táblán és ünnepélyen kívül tartozik egy oly irodalmi emlékmű felállításával, mely — hálá a közönségnek köszönhetően — méltó legyen az ünnepélyt írást tanúsított kegyeletünkhöz. Az I. rész részben szét van küldve, a II. pedig saját alatt van s még e hónap folyamán megkapják a tagok.

Az évkönyvvel összekötésben kell megemlítenem, hogy a szeptember 22-én tartott rendkívüli közgyűlés dr. Ballagi Mór, mint az Academia- és Tóth Lőrinczet, mint a Kisfaludy-társaság küldöttét, kik ünnepélyünk fényét és érdekességét növelték, hűz méltó beszédekkel emelték. Továbbá Zala Györgyöt, ki érdeklődésével és buzgólkodásával egyesületünkhez 300 frtos feleke svenit táblához juttatva, tiszteletbeli tagokká választotta. Erről az illetéket tudósította, mely átirata a két első irodalomtörténeti becsesel bíró levélben választott megköszönve a figyelmét. En jónak láttam, hogy e két levelet szintén fölvegyem az Évkönyv II. részébe.

Egyesületünk a rokonzó közművelődési egyesületekkel az elmúlt évben is főtartottat a jó viszonyt, mely eddig hozzájuk csatolt benutart. Ez egyesületek száma egygyel szaporodott: a t r e n e s e n m e g y e i t e r m. t. u. d. t. á r s u l a t nyújtotta felénk baráti jóbját, mit természetesen elfogadtunk és az évkönyvet küldeni fogjuk. Ez egyesületek közül különösen a m a g y a r i s k o l a e g y e s ü l e t keresett föl benutartott többszörös átiratával, melyet a választmány és elnökség mindíg a legnagyobb előzettséggel intézett el.

Most át kell térnem a pénz tá r é s v a g y o n á l l á s megvilágítására. E tétel ugyan hivatalos formában lesz az évkönyvben közzétéve, de ki kell itt terjeszkednem annak részletesebb tárgyalására.

Tudvalevő dolog, hogy az egyesület pénzügyi állását a tagok évi díjai teszik azokon az előre meg nem határozható összegeken kívül, melyeket felolvadások, esetleg hangversenyek után kap. Fájdalom, hogy a tagdíjbeállítás kényes dolgában sokszor intelligens, — sajátkezben bejegyzett tagokkal gyűlik meg a baja pénztárosnak, úgy, hogy a hátralékok igen szép összegre rúgnak. Így vannak hátralékban tagok még 1882-től, — igaz, hogy kevesen — s az összes hátralék 1885. végéig 193 tag után 864 frta nőtt; ez összeg ugyan azóta valamivel apadt az érvényes ügyeszi föllépés után, de mégis mint sajnálatos körülményt meg kell említenem.

A választmány úgy, mint eddig, a múlt évben is arra törekedett, hogy a megmarad minden alkalmat, mely a nemzeti művelődés érdekében áldozatot igényel, addig saját érdekében legnagyobb takarékosággal járjon el. Azért, ha a kiadások összege 2563 frt és 77 krra emelkedett, ez nem azt tanúsítja, hogy bőkezűek vagy éppen pazarlók voltunk, hanem csak amellett bizonyít, hogy az egyesületnek missiója van, mely áldozatokkal jár és igen sokszor nyílik alkalma arra, hogy ezáltal érdekében áldozatot kell hoznia. Ezt mutatja az, hogy az elmúlt évben közömvédelési célokra, irói tiszteletdíjakra s könyvekre 1224 forint 44 krajczárt kellett kiadnunk, ide nem számítva a kezelési költségeket és az évkönyv kiállítását, melyről szintén állítjuk, hogy a művelődés érdekében hozott áldozat. Távol legyen tőlem, mintha panaszképpen hoznám föl kiadásaink nagyságát, mintegy elnézést könyörögve azért, hogy ismét átléptük az előirányzott összeggel kijelölt határt, vagy hangolni akarunk a most kiránt 1420 frt megszavazásához. Köránsem! Ezzel csak oda akarok mutatni — s vajha sokan megszívlelnék e nyilatkozatomat, — hogy az egyesületnek oly magasnak fekvő céljai vannak, melyek magasztosságuknál fogva nem tűrnek a garasos gazdálkodást, és hogy e célokhoz eszközök kellenek, s hogy ez eszközök Aradmege és város hazafias érzelmi fiamak és leányainak kezében vannak és az egyesület eddigi működését behozította, hogy híven és kitűzött élelnek szolgálva használja föl a rábízottakat és méltóvá tette magát arra, hogy hatádfelzártnál több tagot ajánlekozza meg bizalmával.

Ha 1885. végéről 540 frt 15 kr készpénzmaradványt tudunk is kimutatni és 2874 frt bevételre van is kilátásunk, még mindig nem vagyunk ott, hogy működésünknek a céljának megfelelő súlyt tudjunk adni. Tehát nagybőv partfogás lenne az, mely erőnket nevelve, képessé tenné benutart arra, hogy feladatunknak minden árnyalatára kiterjeszhesük nemcsak erkölcsi, hanem anyagi figyelmünket is.

A tagok számára vonatkozólag a következő adatokat jegyezhetem föl: a múlt év végén kimutatott 437 tag és 108 p., tehát összesen 545 tagból elhalt, kilepett és elköltözött 38 tag, tehát maradt 507 tag. Most van 454 r. és 113 pártoló, összesen 567 tag; hozzájuk véve a 3 alapító és 5 tiszteletbeli tagot, van összesen 475 tag, úgy, hogy a rendes és pártoló tagokkal mindamellett 60 szaporulatot mutathatunk föl.

Gyűlése volt az egyesületnek az elmúlt évben 2 köz- és 8 választmányi-, összesen 10 ülése.

Meg kell még emlékeznem az elhalt tagokról is. Meghalt a helybeli tagok közül 3, u. m. Kunfy Bódog, Németh Imre és Szunter Nándorné; a vidékiek közül Jandó László, Buttyinban. Áldás emlékükre!

Es most kérem a t. közgyűlést, hogy kegyeskedjék jelentésemet tudomásul venni.

Dömötör László.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márc. 22-én. Elnök: Megnyitja az ülést és hitelesíteti a múlt ülés jegyzőkönyvét, mire a ház a gazdasági bizottság jelentését, a képviselőház 1886. évi márciusi havi 89,737 frttal előirányzott költségvetését illetőleg, észrevétel nélkül elfogadta.

Következik a napirend: a törvényhatóságokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.

A ház a 45-ik §-t változatlanul, a 46-ikat pedig csekély módosítással fogadta el.

Következik a 47-ik §. tárgyalása, mely a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyeket sorolja fel. Babes Vince: Alkalmasként tartja, hogy e szakaszról a köznevelődési egyesületekről szóljon. Tagadja, hogy a cultura terjesztése azonos a magyarsítással. A cultusminiszter mutatott e házban 8 éve egy térképet, amely szepben kimutatta azt a régi igazságot, hogy Magyarország soha sem a cultura terjesztése volt föladata. (Zaj.) Sőt kimutatta azt is, hogy — különösen Erdélyben — azon román nyelvű megyék, a melyekben magyarok álltak az élén, a leghátrább vannak a culturában s azok vannak legelől, amelyeket szánsok vezetnek, mivel ezek nem álltak utjába a románok önművelődésének. A magyar nép általában leghátrább van a culturában Magyarországon. (Zaj.)

Hányosnak tartja a szakaszt, mert az alispánt kulturális tekintetben jelentésetétre nem kötelezi. Romániában a prófét-k titkárai tisztán a területek kulturális haladásával foglalkoznak. Külön indítványt nem tesz, mert tudja, hogy azt elvetik, de az elmondottakat ajánlja a miniszterelnök figyelmébe.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk!) A képviselő ur módosítványt nem adott be. Nekem úgy tetszik, hogy Bartha Miklós képviselő ur minapi beszédére reflektáljon, de továbbá az is, hogy igen szép és hazafias szavakban a magyar nemzetet azal vádolja, hogy soha nem tett, most sem tesz a kulturális érdekekért semmit. Hát én részemről ellenkező meggyőződésben vagyok s már csak azért sem fogadnák el itt ezen szakaszban egy bizonyos határozmányt, mert ez az általa előadottak folytát; mintegy beismerése volna annak, hogy eddig ez irányban semmi sem történt (Ugy van! Ugy van! jobbjel); pedig mindenki tudja, hogy egy a közgyűléshez intézendő alispáni jelentésben előfordulnak a köznevelődésügy állapotáról szóló részletek, mint a közigazgatási bizottsági törvény is, midőn a tanfelügyelőt a közigazgatási bizottságnak tagjává tette (Igaz! Ugy van!), szintén épp ezen kulturális érdekek szempontjára tett eleget. (Elnök helyeslés.) Tovább megyek: a megyei háztartásról szóló törvény is meg bizonyos megyei adó kivételét is megengedi kulturális célokra. (Ugy van!)

Ily körülmények között tehát azt mondani, hogy nem történt, nem történik semmi a művelődés érdekében és hogy csak most kell producerai, — egyáltalában nem lehet. (Helyeslés.)

A képviselő ur az általános műveltségre s az iskolákra vonatkozó észrevételeket tévén, azt mondja, hogy meg ma is Magyarországon sok iskola hiányzik. Ezt mindenki sajnálatul tudja, de hogy ebben az irányban nagy haladás van, ezt a kinek tetszik a tizenöt, vagy tizenhöz év előtti viszonyokat a mostanakkal összehasonlítva, szintén tudhatja. (Ugy van!) Természetes, hogy a ki söteten akar fésztelni, nem a javulás képet, hanem az eredeti szomorú képet igyekszik felárni. (Tetszés.)

A képviselő urnak azon állítása, mintha a népiszkolák szempontjából ott, a hol a magyar faj lakik, uralkodnék sötétség, már a valóságban homlokegyenest ellenkezik.

Igaz van abban, hogy a volt Királyföld népiszkolákkal jól el van látva, beszélhet a képviselő ur a határvidekekről, ott a katonai kormányzat tett, igaz ebben az irányban. (Felkiáltások a baloldalon: Német iskolá! de aztán (Halljuk!) okvetlenül éppen a magyar vidékek következték, (Ugy van!) s a mi ott e tekintetben történt, az szintén nem a magyar állam által, hanem éppen úgy, mint a Királyföldön a felekezeti által történt. (Igaz! Igaz!) És ha más vidékeken s a román vidékeken kevesebb az iskola, — pedig kevesebb, kivéve a volt határvideki részeket — annak az az oka, hogy az illeto felekezet nem tett annyit az iskolákért, mint tettek a többi felekezetek. (Igaz! Ugy van!)

Nem lehet tehát itten egyföly a magyar vidékeket tüntetni úgy fel, mint a melyek népiszkolák dolgában legrosszabbul állanak és nem lehet mástól a magyar államot azal vádolni, hogy ebben az irányban meg nem tette volna és meg nem tenné a lehetőség határai között a kötelességet. (Helyeslés.)

Különben, ha nem eszlódom, még a katonai kormányzat alatti iskolák is, miundamellett, hogy igen sok helyen nagyon jók voltak, volt egy tulajdonságuk és ez az volt, hogy bármi ajku nép között állították föl, abban a német nyelvet erőszakkal terjesztették. (Igaz! Ugy van!) Babes Vince tagadólóg int. Azt nem tagadhatja el a képviselő ur. (Elnök felkiáltások minden oldalról: Igaz! Ugy van!) Tehát valamivel óvatosabb lehetne a képviselő ur, a mikor e tekintetben példákat hoz fel. Mi, a magyar törvényhozás csak azt akarjuk, hogy magyarral is megtanuljanak és már abban is nagy sörömet lát a képviselő ur. (Igaz! Ugy van!) Babes Vince: Nem, soha! és oly példákra hivatkozok, a hol nyelv-terjedésében mégis sokkal tovább mentek, mint mi meggyünk.

De nem folytatom, t. képviselőház! Ismétlem, a képviselő ur módosítványt nem adott be, s ha felszólaltam, csakis azért tettem, mert tiltakozni akartam az ellen, hogy itt élénkbe állítassék egy a magyar állam kulturális viszonyait méltatlanul, jogtalanul, helytelenül, túlsötéten feltűntető kép. (Általános élénk helyeslés.)

Ajánlom a szakasz elfogadását. (Helyeslés.)

Babes Vince szükségesnek tartja megjegyezni, hogy nem mondta a magyarságra, hogy nem művelődik, csak azt, hogy rossz a cultura, ahol a magyarság uralkodik.

Madarász József (a mérsékelt ellenek oldalán. Derültéjsz.) Beszámotot kér, hogy nem szokott helyéről szólal föl, Polemisál Babes-sel, kijelentve, hogy tartozhat valaki bármind nemzetiséghez, de itt, e házban minden képviselő csupán magyar orsz. képviselő lehet. (Zajos helyeslés.)

Babes Vince kijelenti, hogy nem mondta, hogy Magyarországnak nincs cultu-

rális hivatása, sőt ellenkezőleg, épp ezt tartja szükségesnek.

Láng Lajos: T. ház! (Halljuk!) Engedje meg a t. ház, hogy én csak egy adattal rectificáljam a képviselő urnak ide vonatkozó állításait. Nem szándékozom részletesen foglalkozni beszédével, de arra az állításra vonatkozólag, hogy a cultura éppen a magyar megyékben áll a legrosszabbul, akarok felvilágosítást szolgáltatni. (Halljuk!)

Ez oly állítás, a melynek viszonzás és rectificálás nélkül nem szabad elhangoznia. Én nem akarok sok szótot idézni, t. képviselőház, de egyetlen, épp a legközelebbi kezünkben került hivatalosan szótostott publicatióból látor vagyok megjegyezni, hogy az, a mi a culturának egyik kiváló ismérve, hogy tudniillik a tankötelesek mily százaléka jár iskolába, éppen a képviselő ur ellen szól, mert ebből kitűnik, hogy a magyar faj nem áll hátul e tekintetben, mert 1000 tankötelese közül 800-nál több jár iskolába és egyetlen nemzetiségnél nem jár 900. Ellenben azon nemzetiség, a mely valamennyi között leghátrább áll, az a román. Annál az iskolába járók száma 1000 tankötelese közül 586. Azt hiszem, ez egy oly körülmény, a mely azt mutatja, hogy az ország valamennyi nemzetiségei közt épp a román nemzetiség áll e téren leghátul. Ezt én nem akarom szégyenél, vagy hibájával felírni.

Babes Vince: Szégyelje az ország. Láng Lajos: De tagadni nem lehet, hogy, ha ily körülmények között a magyar állam a maga részéről a culturát terjeszti, az nem lehet a román nemzetiség kárára. (Általános helyeslés.)

Mert, t. képviselőház, azt elismerem, hogy igaza van a t. képviselő urnak abban, hogy a cultura és a magyar nyelv még nem egy. De ez már nem áll, a mi a t. képviselő ur gondol, hogy a cultura csak akkor cultura, ha román nyelven terjesztetik. (Derültéjsz.) Babes Vince: Nem mondtam!

Láng Lajos: Épp ellenkezőleg. És az általán, midőn az a culturát a maga és az összes adozo polgárok költségén terjeszti, nem lehet követelni, hogy azt más nyelven terjeszse, mint a maga nyelvén. (Helyeslés.) Ha a magyar állam nem tenne egyebet, mint hogy az idegen nemzetiségeket a magyar nyelvre megtanítaná, akkor talán igaza volna a t. képviselő urnak. De mi e libába nem eszik. Azért, hogy magyarral tanítunk, nem mondjuk, hogy ez magában véve cultura. De midőn a culturát magyarul tanítjuk, megköveteljük, hogy ez annak tartassék; mert ha a culturát nem románul tanítjuk, azért ez a körülmény, nem fosztja meg azt culturális jellegetől. (Általános helyeslés és tetszés.)

Györffy Gyula kötelességének tartja kijelenteni, hogy Babes állításai Erdélyről tévesek. A magyar vidékek ott tényleg sokkal műveltebbek, mint a többi nemzetiségek vidékei, s a székelyeknek már akkor voltak rendes iskolái, amikor a szánsok még csak kezdték építeni iskoláikat. Azon hivatkozást illetőleg, hogy a román prófét-tek titkárai a köztudatát képviselik Romániában, érdekes, hogy Romániában vannak egészen magyar községek, ahol az iskolában még egy magyar szót sem szabad szólni. Összintén ohajta tehát, hogy a főispán-titkárok épp úgy teljesítsék kötelességüket Magyarországon, mint a prófét titkárai Romániában. (Elnök helyeslés.)

A ház változtatás nélkül fogadja el a szakaszt.

A 48-ik §-t ezután szintén módosítás nélkül fogadta el a ház, míg a 49-ik csekély módosítást szenvedett.

Az 50-ik §-nál Gullner Gyula módosítványt terjeszt be az iránt, hogy községi választások, addig a míg azok, a tisztviselő választásában ne vellessenek részt.

Tisza Kálmán miniszterelnök ellenzi Gullner indítványát.

Szederkényi Nándor nem fogadja el Gullner indítványát, mert azáltal a választók egész tömege megszűntetnék jogtól.

Apponyi Albert gróf nem járult ahhoz az indítványhoz, mely a községi jegyzőket a megyei bizottságból ki akarta zárni, mert belátja, hogy ezáltal a községi jegyzők tekintélyükből vesztenének, úgy, hogy a kár, mely ebből származnék, nagyobb volna, mint az a haszon, mely a kizárásból származik.

Pulszky Ágoston hosszabb beszéddel indokolja az a kijelentését, hogy nem járul Gullner indítványához.

Orbán Balázs kijelenti „egész ildomosággal,“ hogy Szederkényi nézetét nem tételi magáévá, hanem Gullner indítványát tartja.

Grünwald Béla pártolja Gullner indítványát, Beá a vita azt a benyomást teszi, mintha Gullner vedné a kormányzati szaporulatot. Tisza pedig ellenkezi volna. Tisza mindent visszautasít, a mi az adminisztratio javítását célozza.

Almássy nem fogadja el Gullner indítványát; Andránszky b. elfogadja azt.

Tisza miniszterelnök nem fogadja el Gullner indítványát s Grünwaldal szemben azt jegyzi meg, hogy ő annyira meg van győződve a saját nézeti helyességéről, hogy vele nehéz vitakozni.

Grünwald személyes kérdésben szólal fel s tiltakozik az ellen, hogy Tisza miniszterelnök öt mintegy manuskriktat tüntesse fel, mivel nem lehet vitakozni.

Tisza miniszterelnök helyragazító megjegyzése után a ház elveti Gullner indítványát s elfogadja változtatással az eredeti szakaszt.

Az 51. §-nál Zichy Antal irályi módosítást nyújt be; ugyszintén Bernáth Dező; Zay Adolf azt indítványozza, hogy a tisztviselő a bizottsági gyűléseken jelen lehessenek ugyan, de ne birjanok szavazattal. Szederkényi pedig azt, hogy az „ellenörök“ is a közgyűlés tagjai legyenek.

Külföld.

Vilmos császár egy rendelete.

Berlin, márc. 22. Vilmos császár elrendelte, hogy a torpedoszándok és torpedók számára külön felügyelőség álltassék, melynek tiszskara Kielben fog székelni. Elrendeltetett továbbá, hogy meg egy harmadik tengerészeti zérószóly létesítessék, mely három századnál fog állani, és hogy a haditengerészet hajógyárában alkalmazott századok száma négyről ötre szaporitassék.

Brüsszélből márc. 22-éről távirják: A tegnapi nap és az est folyamán teljes nyugalom uralkodott. A rend sehol sem zavartatott meg.

Osztrák képviselőház: Bécs, márc. 22. A képviselőház vándorúgyi bizottsága tegnap Javoroskúak a gabonavámok tárgyában előterjesztett indítványát vitatta meg. — Kaleherg osztálytanácsos egy hozzá intézett kérdésre válaszolva, kijelenti, hogy a kormányának az a szándéka, hogy a múlt évhez hasonló törvényjavaslatot terjeszzen a parlament elé; ez csak azért nem történt meg mostanig, mert a petroleum-vámokat illetőleg a tárgyalások Magyarországgal hosszúra nyultak. Mihelyt a megegyezés létrejön, a múlt évhez hasonló törvényjavaslat elő fog terjesztetni. — A képviselőház vita nélkül elfogadta az április- és májushoz való ideiglenesen költségvetésre vonatkozó törvényjavaslatot másodsorzi és harmadsorzi olvasásban. A költségvetés folytatolagos tárgyalásánál Lichtenstein Alajos herceg a német szabadelvű párt eljárását bírálja, mely centralizálni, németesíteni és a keresztény vallásból kivétkeztetni akar. Más párt kimélte volna a nemzeteket, hogy az egyház ellen kldjön. A szláv szabadelvű eszélyesebbek: ók jobban szeretik népüket, mint teóriáikat. De a német szabadelvűek föladozzák népüket teóriáiknak. A magyar szabadelvűek is tartozkodnak az egyházi harcztól. Mi is pártoljuk az osztrák-magyar szövetséget, de nem akarjuk azt codificálni. Állami nyelv codificálására nincs szükség, ha a polyglott államunk a megegyezést elősegítő eszközökre van is szüksége. Csehország németek által lakott részében a vizslyát az államunk kell elismertania, mert a felek erre képtelenek. A cseh államjog helyreállítása, a nemzeti kisebbség kellő megvédeése és a Csehország részére kiadott nyelvi rendelet igazságs intézkedések. A nemzeti nyelv mozgalom már túlhaladta tétőpontját. A társadalmi kérdés mind magasabb hullámokat vet. Legfőbb feladatunk az lesz, hogy a népek meglegedést, munkát és igazságs dicszást biztosítsunk. (Helyeslés a jobboldalon.)

TÁVIRAT.

Az antisemiták.

Zalaegerszeg, márc. 23. (Az „Aradi Közlöny“ eredeti távirata.) Választókerületünket több antisemita országgyűlési képviselő utazza be és a népességét izgató módon tartják beszédekkel. Több községben megtörtént nekik a beszédek tartását. Egyes helyeken a nép belekiltott az igaztók szavaiba: „Hazudtok, a mi zsidaink nem uszoráskodnak, s derek emberek.“ Az itteni (zalaegerszegi) polgármester szintén megtörtént az antisemita képviselőknél a beszédek tartását. Az antisemita képviselőjeölt kortesei nagy zajjal járnak az utcákon, de a tisztességes polgárok tartozkodnak tőlük.

NAP T A R.

Márc. 24. Szerbia. Róm. kath. Gábor főangyal. — Prof. Gábor. — Görög-ország (nyarozás 12.) Theophanes. — Nap kel. 5 ó. 57 p., nyugszik 6 ó. 17 p.

Március 28. Az Arad városi önkéntes tüztöltőkar 1886. évi rendes közgyűlése a városi közszolgálat tervében.

Március 24. Özf. Somogyi Józsefné urnó nőnemű dékány táncvizsgálja a Zempléni-szálló nagyteremben.

Március 26. Aradmege rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor.

Március 27. Az aradi és aradvideki tisztviselő-kör társasestelye az „Arany országn“ helyiségben.

H I R E K.

Arad és Vidéke.

— Előfizetési felhívás az „Aradi Közlöny“ évfolyamának II-dik negyedére. Az „Aradi Közlöny“ nek, mely mindennap, tehát hétfőn és ünnepek utáni napokon is megjelenik, negyedévi előfizetési díja csak annyi, mint a többi aradi magyar lapoké. t. i. helyben 3 frt, vidékre 3 frt 50 kr. Azonkívül az „Aradi Közlöny“ előfizetői a „Gombostű“ című társadalmi és szépirodalmi havi folyóiratot díj nélkül kapják. Kiváratna mutatóvány-számokat bárkinek díj nélkül küldünk. — Felkérjük különösen mindazon t. cz. előfizetőket, kiknek előfizetése h.ó végén lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a szétkülödbben zavar álljon be. — Az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala.

— A postakezelésben már hosszabb idő óta országosan észlelhető rendellenességnek ma aradiak is áldozatának estünk. A z o g e s z b u d a p e s t i p o s t a — levelekkel és újságokkal együtt — állítólag Szolnokon maradt, s a vonat delután posta nélkül érkezett meg. Jognak van követelni, hogy ez esetet úgy a postai, mint a vasúti igazgatóságok megvizsgálják, s a közönséget értesítsék arról, hogy minő intézkedése

ettek hasonló esetek ismétlődése ellenében, a minő bűntetést mértek azokra, kik a hibát elkövetették. Mert az ily posta-elmaradás nemcsak az újságolvasó közönségnek bosszúság, de érekeny sérelemmel járhat a kereskedelmi és üzletvilágra, s általában mindenki névre, a ki például mára levelet várt. A posta-kormányzatban általában, mint az a képviselőházban is constatálott, bizonyos vizsga- és illetve elmaradás tapasztalható. Ezen segíteni kell minél előbb, s a postaszolgálatnak első és leglényegesebb feltételét: a pontosságot helyre kell állítani.

Ez az értesítés kaptuk, hogy a postaközi tengerre megnevelődés, a kocsis Csabán kellett hagyni. Igen, de a postaközi tengerre át lehetett volna rakni. Vagy erre nem gondolt senki? Ha ez így történt, akkor erős megrovás illeti a vonatlat utazott postatisztet.

Arad megye közigazgatási bizottsága folyó hó 26-án délután 11 órakor, s illetve ugyanazon napon tartandó megyei közgyűlés berekesztése után rendkívüli ülést fog tartani, melynek tárgyát a hercegi-hercegnői lovasút közigazgatási bejárásának eredményéről előterjesztendő küldetésjel jelentés képezi.

Meghívó. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara folyó évi március 26-án, azaz pénteken délután 5 órakor saját helyiségében teljes ülést tart, melyre a kamarai tag urak ezentúl meghívottak. A napirendi kiutazások: 1. A közmunka- és közlekedésiügyi m. kir. miniszterium intézkedése az Arad városi m. kir. postahivatal helyiségének megnagyobbítása tárgyában. 2. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium leirata, melyben véleményét kér Hunyad megyébe kebelezett Dobra községnek 3 országos vásár engedélyezése iránti kérvényére. 3. Ugyanazon miniszterium leirata a folyó évben Párisban rendezendő nemzetközi munkás-iparkiallításra vonatkozólag. 4. Arad megye alispánjának válasza a vásárcsúzi sorrend megállapítása tárgyában hozzá intézett kamarai átiratra. 5. Ugyanannak véleményét kérvényezte a butyintási vásári vámtarifája tárgyában. 6. Arad város tanácsának megkeresése 216 frt 87 kr behajthatatlan kamarai illeték leírása iránt. 7. Csanád megye adófelügyelőjének átirata, melyvel a behajthatatlanság miatt törölendő májori keresek és iparkamarai hátralékokos névjegyzékét további eljárás végett átteszi. 8. Spiróch József kérvénye aradi községi választói gyűlésnek állami adókedvezményben részesítése iránt. 9. A battonyai szőlőmalm-tulajdonosok beadványa a kincstárnak úri jog ezim fizesendő örösi díjak leszállítása iránt a magy. kir. pénzügyminiszteriumhoz intézett kérvényük támogatása tárgyában. 10. Háromy Lajos levelező tag kérelme annak kieszközölése iránt, hogy Eleknek állami távirat-hivatal állíttassék fel. Aradon, 1886. évi márcz. hó 20-án. A kamarai elnökség.

Az aradi járásban megjejtett sorozás igen kedvező eredménnyel fejeztett be. A három korosztályból kitélt a járásra kivette volt hadjuttak, s így a negyedik korosztály előállításának nem vált szükségessé. A 9000 megvizsgált újoncz közül besorozottak a közhadisághoz 48, a póttartalékba 16, a honvédséghez 17, összesen 81. A kivett juttak és a mult évi hátralék volt összesen 76, tehát felülisoroztak 5-öt. Felülvizsgálatra 31 hadkötele utasítottak.

Halálozás. A következő gyászjelentést kaptuk: Suhajda György és gyermekei Antal, János, Lajos, György, Valéria és Kálmán, egy számos rokon, ismerős és jobaráti nevében is fájdalommal szívevel tudtja feljelthető hű neje, illetőleg édes anyja testvér, sógora, rokon és barátja Suhajda György, szül. Kálmán Mária, folyó hó 22-én est 9^{1/2} órakor, életének 35-ik s boldog házasságuk 16-ik évében történt gyászosan elhunyt. A megboldogott földi maradványai f. hó 23-án d. u. 3 órakor fogtak Oz-tezsa 32. szám alatti házban beszeleteltetni s onnét Csermőre szállítva, 24-én d. u. 10 órakor ottani róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni; lelkéért az engedezett gyászinség áldozat pedig ugyane hó 25-én d. e. 10 órakor fog a csermői róm. kath. templomban az ezek Urának bemutatni. Legyen a hant könnyű neki! Arad, 1886. márcz. 22.

A napernyő. Senki jobban nem hamizdott arra a hétfői esznya lecsok időre, mint a kis Mariska, a kinek a mama a vasárnap napcsarok kezeszetel bízattal folytán csakugyan megvette azt a gyönyörű kis napernyőt, melyik ott díszlett a Wadowsky és Illman kirakásában, vágyakat és reményeket gerjesztve minden fiatal leány szívében. A napernyő megvolt. Szászor is megnézte, megforgatta Mariska az ujjonnan szerzett kincsét, különböző tartást próbált vele a tükör előtt s szíveskéje már előre lázasan dobogott a gondolattól, hogy vágytársai milyén igrény fogják megpillantani nála a drága jószágot, a melyre mindenki meg szeretne volna szerezni a tulajdonjogot. Az idő vasárnap egész nap gyönyörű volt s a napernyők legesebb kilátásai voltak arra nézve, hogy másnap csakugyan meglátja először a napernyőt. Kisértelet a piros derék, s az újidvatu fruancz kalap voltál kiscsüszölve. Mariska egész éjjel nyugtalan aludt. Álmaiban minduntalan megjelent a napernyő... és kitért a nap fényesen... vakitáca és míg ő így álmodott, az alatt már javában hullott kína az eső, gyúlt a sár és pocsolya. Midőn kinyitá szemeit, először is az új napernyőt szeretve volna látni, és kétségbeesetten vette észre, hogy a mama egy hatalmas esernyő kíséretében vonul a piacra. A napernyő szánu-üzletjében volt, és ezért haragszik ugy Mariska erre észre, a mely hétfőn szakadatlanul hullott alá Arad szab. kir. város lakosaira. Keddén aztán álmaiban nem napcsarát, de szakadó esőt vett láthatni, és ime ördögök veszi észre, hogy a mama már eltávozott az esernyő nélkül. Örönn fogja el, majd ismét elborul homloka, mert az ég is elborul. És Mariska tegnap hangtalan legjobb krónikája volt az időjárásnak, napcsaravillanásokkor újra előkerültek kéjes gondolatai a napernyő első dobójáról, de csakhamar elfújta azokat a fel-fel támadó szél, majd pedig az időnként permutező eső öseréte fel képezte a napernyő karsak alakját. Az esernyő vasakosabb természetű. Mi azonban merjük remélni és igazán kívánjuk, hogy ma végre napernyővel lássuk meg Mariskát az A-B vonalon!

Eszküvő. Dr. Könyv Ármán veresei ügyvéd folyó hó 28-án délután 4 órakor vezeti ottlárhoz, az aradi izr. imaházban.

Mayer Samu polgártársunk kedves és szép leányát, Mareszt.

Az aradi és aradvidéki tisztviselő kör tagjai által folyó hó 27-én (saját helyiségében: Petőfi-terezs Oroszlán-szálloda) rendezendő társasestélyre vonatkozólag több oldalról kérdésközlés folytán a t. tagok tudomására hozatik, miként belépti jegyek az estély pénztárnoka, dr. Szóndy György urnál (Perényi-utca, szolgabírói iroda) és a kör szolgájánál előre inar válthatók, és hogy a kör tagjai és ezek családjai az estélyre külön meghívót nem kapnak.

A bérkocsikra nézve a kapitányi hivatal egy igen látványos intézkedést lepleteett életbe, melynek értelmében ezentúl a nyári hónapokban reggeli 6 órától est 11 óráig, a téli hónapokban reggeli 7-től est 9-ig a bérkocsiallóásokon folyton kell kocsinak állani, még pedig benn a városban két két fogatú és három egyfogatúnak, kinn a vasúti állomásnál egy kétfogatú és két egyfogatúnak. Ezen kocsik külön jelvényvel lesznek ellátva és a kocsik élni fognak állani, s így ha a közönségnek kocsira lesz szüksége, a kocsiallóásokon rögtön kaphat.

Tolvajlás. Elekről írja levelezőnk, hogy ott f. hó 21-én Rusz Gligor bérzsgazda szobájába valaki belopódzott és ládáját átkulcsesal felnyitván, abból egy darab 100 forintos, négy darab 10 forintos és négy darab ötforintos bankjegyet, összesen 160 forintot, a gazda összes megtakarított pénzét ellopta. A tettest még eddig nem sikerült kézre keríteni, azonban erős gyanu van Buzi Gábor kanászra ki ugyanazon pusztán volt szolgálatban és a lopás után nyomtalanul eltűnt; ennek folytán körözése elrendeltetett.

Az aradi hadász-egylet hétfőn este sikertült pikniket rendezett, melyen egész virradtig jobbjában mulattak az ott voltak. A vacsoránál nagyon természetesen volt toasztárdat: az elsőt az egylet elnöke Joannovics Uros, mint katona, a legfelsőbb hadúrurá 5 Pelsőge a királyra és fenséges családjára mondotta. A jökevény lakoma után a vendégek tekintélyes összeget adakoztak az egylet zászlóalapja javára.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak munkái állomásán, mely az előbbi egyszerű megállóhelyből rendez állomássá bővített, ma ejetett meg az állomási épületek és vágányok műszak-rendőri megvizsgálása. A vizsgálatot a m. kir. vasúti felügyelőség részéről Kőry János felügyelő vezette, s résztvettek még a megye közigazgatási bizottsága részéről Pálffy kir. főmérnök és Sánka Lajos világsói járási szolgabíró, a vasúttársaság részéről pedig Hegedűs László főmérnök, Vass Gusztáv forgalmi főnök és Szathmáry Mihály osztálymérnök. A bizottság a munkálatot teljesen rendben találta és az eként megbővített állomásnak a közforgalom számára való átadását engedélyezte.

Temes megyei hírek. A temesvári gázszegylet f. évi március 27-én d. u. 5 órakor tudományos vitáulást tart a törvényes köztársasági rendszerben. Működéséről előadást rendelnek f. hó 27-én Temesváron. Csákván az ottani érdemudus községi jegyző Gradl Rezső meghalt. — Hivataltól felfüggesztett közs. pénztárnok, Ujváry Kálmán kubini járási szolgabíró Szabadosz Matea deliblati közs. pénztárnok — több rendbeli vétség miatt — hivatalától felfüggesztette s elene a fogyalmi vizsgálatot elrendelte. A közs. képviselőtestület a pénztárnoki állásra Jolieties Pál ottani lakost helyettesítette. — Rékason Turbach Miklós és Ballen Sándor haza légett. A kárt 860 frtra becsült. A tűz gondatlanságból keletkezett. — Zsebelyen a Gerga Stefan haza gyujtogatásnak esett áldozatul. A tettes ismeretlen. A leégett épület biztosítva volt.

Huzánk és a főváros.

Zala-Egerszegen újra képviselőjelölés történt. Azt már megírta, hogy Farkas József a szabadalvú párt jelöltje viszálypétt, most ujában Skubli Jenő földbirto- kos lett felléptetve pártunkivüli programmal.

A nagybácsi párbaja. Egyik vidéki városból — melynek nevét levelezőnk ottajára elhallgatjuk — írják a következőket lapunknak: Vegre egy eset, mely amellott, hogy a nagybácsi nyárszolgabíró híret ezüfolja meg, igen érdekes is egyuttal. Az esettel szemben igen kivételes discretióval kell lenniük és az a követezőkben közöljük: Beavatott körökben feltűnést keltett egy párbajhir, mely igen érdekes előzményekkel bír. Egy jómódú magánzósnak, ki derek baja daezára a legkiválóbb szépasszonyok egyik szerencsés nejeinek mondani, a napokban ayilvános helyen, hogy hogy nem, egy névtelen ezüdnút canszattak a kalapjába. Hazamenőben a férj a ezüdlára figyelmes lett és azt olvasta ki belőle, hogy a szép asszony egy kissé melegebb érzéssel van férjének unokaöccsére iránt, mint a mennyit éppen a rokonsági kötelék megkíván s rendezvons-k idejét a fiatal ember által hozott regények lapszálaín állapítják meg egymással. A férj természetesen még azon este sőtörő vizsgálat alá vette a szép asszony boudoir-jának asztalán lévő regényeket, de minden eredmény nélkül. A lapszálaikon csupa ilyes kifejezéseket talált: „Ez érdekes hely”. „En halált megcsirtattam” stb. Képzeltetni a férj örömet a családus felett, mely azonban igazi csalódássá vált egy újabb anonyim levélre, melyben a zaklatott férjet arra figyelmeztették, hogy a regényeknek azo a lapszálaín, a hol azok az ártatlan megfigyzések vannak, az ismert ve gy t i n t á v a l van egyéb merész cserie beírva. A hogy a lap illett részt felvehtik, szonall olvas- hatóvá válik minden betű. Ez világosan volt mondvá s még aznap este, míg a szép asszony a színházban bámultatta magát, a férj egy hatalmas Dittmar-féle lámpa forró fűvegéhez oldalt tartva az irónnal jegyzett lapszálaeket, meglátott s megtudott mindent. A hogy a papír megmelegedett, szép világoskék betűk tűntek elő rajtsa s

a többek közt ezt is olvashatóvá tették: „Az öreg gimpli mitse tud. A tegnap délutánt nem fogom felejteni soha!” Eunyit elég volt arra, hogy a nagybácsi (mielelt az asszonynak tudtára adott volna mindent) provokálja az unokaöccsét. Kérdéses forrásunk szerint a párbaj tegnap délutánt ment végbe és pedig oly nagy elővigyázattal, hogy még ma is csak a felekhez legközelebb állók tudtak valamit az esetről. A párbaj vér nélkül folyt le és csupán az unokaöcs kábat-ujját horzsolta a nagybácsi golyója.

Hollós Istvánról szól újra a krónika, erről az emberről, a kinek mindig akad valami furcsa stikije. Legujjabban a következőket írják róla Mármaros-Szigetről: Hollós István ismét szerepel. Négyülést hívott össze. Azt hirdette, hogy a négyülésre Herman Ottó s Ugron Gábor országgyűlési képviselők is eljönnek. Ez kohlománynak bizonyult. A mint híre terjedt, hogy Hollós István a két képviselőt s különösen a nálunk is népszerű Ugron Gábot arra akartá felhasználni, hogy saját esodabogarat rájuk aggassa, a város polgárságának kiválóbbjai a polgármesternél értekezletet tartottak s elhatározták, hogy a polgárság nemcsak tiltakozni fog az ő nyevében, Hollós István által hozott visszaélés ellen, hanem Herman s Ugront, ha M.-Szigetre jönnének, küldöttségel felvilágosítja a dolgok állásáról. De hát Herman s Ugron nem jöttek el, s a négyülés vasárnap nélkülök tartott meg.

A nagy világ.

„Sensatio” festmény. Egy párisi festő, Vanquelin René, azt a tréfát tette meg, hogy lefestette „Keresztelő Szent János vörző fejét egy falon” és a fejét úgy festette, hogy az tökéletesen hasonlít Jules Ferry fejéhez. A megdöbbentően hatásos képet a boulevard des Italiens kirakatában folyvást tömegesen nézik.

Remítő igazságszolgáltatás. A misszissippii vidékéről megrendítő lincsh-igazságszolgáltatás híre érkezik. Egy farmer Carrolton (Carrolltown?) vidékén a környék fekete lakosainál különösen az által tette magát gyűlöletessé, hogy a fehérekre rábeszélte, hogy ne vegyenek negereket szolgálatukba és ne is ttrjenek közelükben néger telepítvényeseket. A negerek éppen új falut készltek megalapítani, melyet „Lincoln”-nak neveztek el, midőn egy napon az első primitív guanyhók lángba borultak és leégtek. A feketék azt gyanították, hogy házaik gyujtogatásnak estek áldozatul és Hopsy farmert gyanúsították, hogy ő volt a gyujtogató. Egy napon Hopsy lakását körülfogta a feketék egy fegyveresen csapat, kik a farmert vadállati módon meggyilkolták. A megtámadott sokáig védte magát revolverével, de végül meg kellett magát adnia. A lövések által felrészgott emberek a veszedelem színhelyére siettek és a fekete gyilkosok közül néhányat elfogtak és ezeknek vallomásai után sikerült az egész gyilkosbandát kinyomozni. Szerdán, e hó 17-én husz néger a carroltoni törvényszék előtt állott. Hopsy meggyilkolásával vádolva. Valamennyien bevallották a bűntettet és a gyilkosság értelmi szerzője azt mondta: „Jól tudjuk, hogy ránk leselkednek, de azért nem ijedünk meg. Ha csak Hopsy, ez a kutya, megdöglött, mi ezt nem érehtnk, hanem gyermekeinkért tettük!” A vádlottak ujjongva fogadták vezerüknek ezt a kijelentését és ebben a pillanathban kinyílt az ajtó és ötven álarozóból álló, revolverrel felügyelkezett csapat rontott be a törvényszéki terembe. A következő pillanathban lövések dördültek el és tízenhárom néger véreben fetregve, holtan terült el a padlón, három nyolcvan megsebesülték, míg a többi néger az ablakból kigurva, menekült el. Az álarozosok erre tiszteletteljesen meghajtották magukat a bírák előtt és lassu, méltóságos lépésekkel távoztak. Érdekes, hogy a bírák és az esküdtek az egész rémületes jelenet alatt hite maradtak és az esküdtek csak akkor emelkedtek föl helyeikről, mikor az elnök ünnepi hangon kijelentette: „Vádlottak hiányában berekesztem az ülést.” Valószínű, hogy a bírák és az esküdtek el voltak kőszülve az álarozosok megjelenésére.

SZÍNHÁZ.
— Arad, márcz. 21. —
Egy szegény ifju története.

Kissné asszony, mint olvasóink előtt tudra van, e hó folyamán néhány sor föllepített már a Nemzeti Színházban, melynek igazgatósága sietett a művésznőt, első nagyobb sikerei után, szerződtetni. A fővárosi sajtó, általában, kedvezően fogadta e kiváló tehetséget, mely szerencsés viszonyok közé jutva, talán új korszakot fog inauguralni a mi első színpadunk történetében. Azok, kik több-kevesebb elfoglaltsággal összehasonlították KISSNÉ ASSZONYT meg Helvay Laura között, nem voltak méltányosak azon művésznő iránt, kinek fejlődése még nincs befejeze, s kiben minden jel arra mutat, hogy nem fog megállapodni addig, míg a legmagasb fokot el nem éri.

Nincs okunk tartózkodni a bókól: KISSNÉ ASSZONY igazi tehetség, művésznő — Isten kegyelméből. Meg van állva azzal az égi adománnyal, melyet szerzeni ép oly kevéssé lehet, mint elvesztetni. Nem féljük hát sem a „Pesti Napló” féltékenységétől, sem a bálványozók léha dicsőhymusától: csak mindig előre törjön, csak ne maradjon folyvást egy színvonalon. Excelsior! az legyen jelszava: főlebb, mindig főlebb! Tartsa meg játékindijében a Szegény ifju története és Tündér-ujja k erényes hőlyeit; becsavágyt azonban ne elégítse ki e rokonszerve, de szintelen és drámilag eszközök értékű alakok ábrázolása, melyvel közpészert tehetség is ardiál első sikereket. Teremtse magának classikus játérendet, s próbálkozzék oly szerepekkel, melyek a phantasiának és szenvedélynek nagyobb tért nyújtanak. Az olyan korszak ér legelőbbet, melynek levelein Cornelle és Racine, Shakspeare és Calderon, Goethe és Schiller neve van följegyezve.

A mai előadásnak némi ünneplés színe volt: a közönség az élnök rokonszerv jelleivel fogadta a hozzájuk visszatért művésznőt: tisztelői pedig, a viszontlátás emlékei, ko-

szorít dobok lábai elé. Kissné asszony, mint Margit, a Nemzeti Színházban is tudott hódítani, hol ebben a szerepben egy Felekiné játéktól tapsolták volt. Azok, kiknek Aradon mind a két művésznőt szerencsésük volt látni, megtehetik az összehasonlítást, ha tetszik: de meg vagyunk győződve, hogy bármint ísszon ki, a mai Margitnak legkevésbé sincs oka szégyenkeznie. Midőn chamois-szín lovagló ruhájában megjelenik a romok között, s az elfojtott rézs hangján bocsánatot kér Maximetől; majd, mintán az ajtó zárva találja — ismét gyanu és kétség martaléka — gyalázatos váddal illeti a legnemesebb férfit, ki a szédítő mélységbe rohan, hogy megmentse becsületét; midőn könnyelmű vadját egyszerűen meguzduolja Maxime iszonyatos elhatározása, és ő, magánkivül a fájdalom- és rémületől, összeszkad a lépcsőn — akkor minden szem ott függ azon az elragadó jelenésen, mely természetes gráciával omlik el, a mint kedvese a mélysebben eltűnik. E jelenés sokáig megmarad mindnyájunk emlékében. Ez a dráma legerősebb része, és KISSNÉ IT teljes fényében tündökölt.

Diesrételet kell megemlékeznünk S o m l ó r ó l, ki nemes egyszerűséggel és fenkölt-séggel vitte végig a „szegény ifju” kissé érzélgős szerepét s aratottt kézzel végezte a rendezés munkáját is, a mely ma példaszé- rően jó és pontos volt. A mellékszerepek Tiszay (Bévalan), Molnár (Larouque) és Szabó Antal (Laubépine) kezében voltak.

HALMAY IMRE jutalomjátéka.

Arad városi színház.
Folyó szám 174. 35. béreltszűnet.
Szerda, 1886. évi márcziushó 24-én.

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Ölnet György.
SZEMÉLYEK:
Beaulien marquisné — Siposné.
Claire, leánya — K. Hegyesay M.
Octave, fia — Kovács Lajos.
Bligny herceg, unokaöccs — Pálffy György.
Préfot báró — Halmay Imre.
Sephie, neje, a marquisné unokhuga — Závodszky T.
Derlay Philippe — Somló Sándor.
Susanna, huga — Kükemesy V.
Moulinet, gazdag gyáros — Molnár Antal.
Athenais, leánya — Krecsányiné.
Baokelin, jegyző — Szabó Antal.
Tábornok — Győre Alajos.
Brigitta, öreg család Derlayné — Váczy Vilma.

Kezdeté 7 órakor.

Heti műsor.

Csütörtökön: „A vadgalamb”, eredeti népszámm 3 felvonásban. Rónaszékyné mint vendég.
Pénteken: „Delila” dráma 3 felvonásban.
Szombaton: „A gascoignei nemes”, operette 3 felvonásban. Rónaszékyné mint vendég.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Rágalmazási pört tárgyalt hétfőn a budapesti kir. törvényszék. A vádlott Kritsa Lukács, volt honvédhadnagy, jelenleg fővárosi tisztviselő. Kritsa 1880-ban több törzs és főtiszt ellen följelentést tett „sikkasztás, hami- sítás, szolgálati hatalommal való visszaélés, csalás” stb. miatt. A megindított vizsgálat a feljelentésben felhozottakat alaptalannak mutatta ki és ekkor Kritsa Lukács vád alá helyeztetett. A haditörvényszék rangvesztésre és 2 és fél évi börtönrre ítélte. Kritsa ekkor a képviselőházhoz és a honvédelmi miniszteriumhoz beadványokat intézett, melyekben hadbírói ellen becsületbe vágó vádakot emelt. A törvényszék Bakos altágyász és Tompa Antal védőügyvéd meghallgatása után Kritsa Lukácsot a btk. 260. és 258. §-aiba ittköző rágalmazás vétségéért három havi fogságra ítélte. A vádlott felebbezett jelentett be.

Érdekes becsületértési pört tárgyalt mintegy két héten át a londoni „Quoens Bench.” A vádlott Rusden volt, ki „Uj-Zéland története” cz. munkájában azt állította, hogy a maorik 1868-iki fölkelése alkalmával Bryce, akkori hadnagy, a lovasság élén a bennszülöttek nejeit és gyermekeit, vidáman és könnyű lélekkel „felkocszolta és ezért a maorik közt a Rohuru (gyikos) nevet kapta. Bryce sir (George Grey később kinevezte az ujjeländi miniszterium tagjává és Rusden a könnyvben sir Grey politikáját támada meg, melynek egyik főténye az volt, hogy Grey 1864-ben elko- bozta a maorik följeit. A pörhöz Bryce mentő tanukl beidézte Uj-Zélandnak sok magas állású tisztviselőjét és ezek azt bizonyították, hogy Bryce a maorik nők és gyermekek lemeszarlásánál jelen se volt. Bryce a szenevedt sértésért 10,000 font sterling kártérítést követelt. Viszont Rusden is követelt 4,000 font kártérítést, mert Bryce őt „hazagnak, gazember”-nek és gyávaúnak mondta. Az esküdtek Bryce javára döntöttek és Rusdent 5,000 font sterling megfizetésében marasztal- ták el.

Szerkesztői üzenet.

„Az írrok első szerelme.” (Arad.) Ha ön nem tud különbséget tenni a pillanát és a pillan- tás között és a helyes íráshat meg csak annyira vite, hogy a Feri nevet kis betűvel írja, akkor az ön kifejezésével leve legjobb lesz, ha „lelekorozásnak” békes egészje alatt” addig nem vagyunk iradalmi nevet szerzeni, a mig nem tanul meg magyarul helyesen be- szerzeni és írni.

KÖZGAZDASÁG.

Gyakorlati szölozési előadások a hegyalján.
— A szölozöbirtokosok figyelmébe ajánlja.
Az „Arad-hegyaljai gazdákör”-nek a helyes szölozömvélel terjesztése egyik legfonto- sabb feladatát képezvén, ennek elérésére ezal- jából gyakorlati, idöszaki előadások megtartá-

sát határozta el; melynek keresztülvitelére Rác Sándor borászati és szölozösveti vándorta- nárt kérte fel.

Ezen gyakorlati előadások ezéjja: ez idő szerint, mint a tavaszi szölozömvélel megke- zedése előtt, a szölozömvélelket és munkásokat a helyes nyitás, metszés, karózás és karikakö- tési módokra rávezetni, azokat megkedvel- tetni, miáltal azon nagy előny fog beállni, hogy a szölozöki rendszeren megmeszélvén, a tö- kek termőképessége ér életerejéle tetemesen fokozódék és ezáltal a szölozöjélemezösége fokozatosan és állandóan emelkedő.

Hogy pedig a munkások nagyobb igye- kezetre serkentessenek, a legjobb metsző ezal- szerű szölozömvélel eszközökből álló jutalomban részesül, miáltal egyszersmind az újabb és ezelszerűbb eszközök előnyét és azok kezelesét tanulják megismerni.

Ily jutalmazzal egybekötött gyakorlati előadások tartanak:

Gy o r o k o n március 29. és 30-án.
M é n e s e n április 1. és 2-án.
K u v i n b a n április 5. és 6-án.
Gy o r k, 1886. márcziushó 23-án.

Az aradhegyaljai gazdákör elnöksége.

Vegyes közlemények.

Stern D. örökösöl budapesti elsőrangu gabonacézig fizetőképzetelenségéről tegnap távirati hírt is közöltünk. A hír ugy a gabona-, mint az értéktözlésdén is lehangozólag hatott és Bécs- ből is azt jelentik, hogy e fizetőképzetelenség folytán az árfolyamok esőkentek, mivel még nem ismerik ez insolventia részleteit és az ál- tala érdekeltek.

Aranyárkelet-pótlék. A vámlitellékek- nek ezistben történő fizetésénél vagy biztosítá- sánál a törvény értelmében szenedő aranyár- kelet-pótlék, 1886. áprilishóra huszonöt és fél (25^{1/2}) százalékban állapított meg.

Szösszűlet.

(Márczius 23.)

(R.) Készura nagyban 24.25—24.50 ki- esnyben 24—75 hordó nélkül pr. 100 liter százalék.

Budapesti gabnatózsada.

(Márczius 23.)

Az özlet változadán esendes. Tavaszi buza 8.44—45, tengeri május-juniusra 5.65—5.87, tavaszi zab 6.44—45, új buza 8.50—8.51.

Budapest, márczius 23. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.)

Az esti tözlés zárlati árfolyamai: Magyar aranyjárdék 103.30; magyar papírjárdék 95.10—; ma- gyar hitelbank 306.—; osztrák hitelbank 299.30. London 125.80. Páris 50.—.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözlésdén 1886. évi márcziushó 23-án.

Magyar aranyjárdék 6 sz.	—
Magyar aranyjárdék 4 sz.	103.70
Magyar papírjárdék 5 sz.	95.30
Magyar vasúti köleső	152.75
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kib.	100.75
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kib.	127.—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kib.	115.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.75
Magyar földterhermentesítési köv. záradék	104.75
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	104.75
Temes-bánati földterhermentesítési köv. zár.	104.75
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.75
Horvát-szlavon földterhermentesítési köv.	104.75
Magyar szőlődezsamaváltási kötvény	100.—
Magyar nyeregvény-sorsjegy-köleső	121.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	124.50
Osztrák járadék papírban	85.20
Osztrák járadék ezüstben	85.30
Osztrák járadék aranyban	114.50
1860-iki osztrák államsorsjegy	129.50
Osztrák-magyar bankrészevény	875.—
Magyar hitelbankrészevény	306.25
Osztrák hitelintézeti részevény.	306.—
Ezüst	—
Ös. és kir. arany	5.90
20 frankos arany (Napoleonór)	9.97
Német birodalmi marka	61.55
London (3 havi váltókért)	125.90
20 markos arany	123.3

IDEGENEK NEVSORA.

(Márczius 22—23.)

Zemplényi-szálló. Schnurr L. igazgató. — Má- rián L. keresk. Makó. — Dr. Morcsányi B., ügyvéd, Bpest. — Löwensolm M., utazó, Bécs. — Dózsa D., ágynök, Temesvár.

Tücherer-szálló. Holdampf. gyáros, Bécs. — Bakstau, utazó, Bpest. — Umann, igazgató, Bécs. — Messay János, földbírtokos, Apatin.

Nádor-szálló. Papp Lukács, bírt. N-Szeben. — Rossumillli A., gyártulajdonos, Bécs. — Zdaraky M. J., gyártulajdonos, Kinnberg. — Ifj. Schenk János, gépgyáros, Messendorf. — Kiss Sándor, ügyvéd, Bpest. — Kirchmayer Emil, földnagys, Temesvár. — Sney Imre, keresk. Temesvár. — Dr. Szerényi Hugó, orvos, Bpest. — Dr. Zador Sándor, tanár, Eger.

Háromkirály-szálló. Spitzerer Mór, utazó. Temes- vár. — Orosi Nándor, jegyző, Glogovác. — Magyar J

BUDAPESTI TŐZSDE.

Márczius 20.

Pénz		Arany		Pénz		Arany		Pénz		Arany	
M. kir. aranyjár. adóment. 4%	104.30	104.60	Magy. orsz. bank részvény-társaság	303.30	303.60	Pesti közti vaspálya	548	549	M. földhitelint. papírréték 5 1/2%	101.40	101.80
" " papírradéék adóment. 5%	95.70	96	Oszt. magy. bank	875	880	Pesti közti vasp. élvezet jegyek	350	360	" " " " 5%	102.25	102.75
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	153.25	153.75	Oszt. magy. bank	140	142	Budapesti III. ker. takarékp.	73	74	" " " " 4 1/2%	100	100.75
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	153.25	154	Pesti keresk. bank	599	601	Országos központi	449	451	" " " " 5%	130	131
M. 1869. kel. v. á. kötv. (ela.) adóment. 5%	101.50	102	Bécsi bizt. társulat	204	206	Pesti hazai első	6875	6925	" jelzálogbank 5 1/2%	101.50	101.90
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	127	127.50	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	196	198	Egyesült Budapest fővárosi tklp.	446	445	Kisbirt. orsz. földh.-int. 5 1/2%	101	101.50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	115	115.50	Első magy. általános bizt. társ.	3160	3170	Magyar ált. takarékp. részvény	80	82	Oszt. magy. bank o. é. 4 1/2%	101	102
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	121.75	122.25	Fonciere pesti bizt. társ.	78	78.50	Alagut	138	140	" " " " 4 1/2%	102.50	102.75
50 frt drbja	120.50	121.50	Magyar-francia bizt. társ.	200	202	Általános waggon kölcs. társaság	81.50	82.50	" " " " 4%	99	99.30
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124.75	125.25	Pannonia vissz. társ.	865	880	"Franklin"-társulat	203	205	Pesti m. keresked. bank 6%	103	103.25
M. k. földtm. kötvények 5%	104.75	105.25	Concordia malom	546	550	Ganz és társa vasú. és gépgyár	900	905	" " " " 5 1/2%	101.50	102
" " " " 1867. zárad. 5%	104.75	105.25	Első budapesti malom	1315	1325	Gschwind-féle szeszgyár	400	405	Albina tak. és hitelint. 5%	101	101.50
M. k. földtm. kötvények 1867. zárad. 5%	104.75	105.25	Erzsébet malom	279	280	Gyapjum. és biz. I. magyar	250	255			
M. k. földtm. kötvények horvát-országi 5%	104.75	105.25	Hengermalom	675	680	Keresked. épülete	650	655			
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104.75	105.25	Luzia malom	297	300	Könyvnyomda „Atheneum“	625	635			
" " " " erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint) 5%	97	97.50	Molnárak és sütők malma	453	455	Pesti	1040	1060			
Szőlődezmavált. kötv. (100 frt) 5%	100	100.50	Pannónia malom	935	940	Köszénb. és téglagy. (Drasche)	248	249			
Pest városi kölcsön 1870. évből 6%	106	106.50	Viktoria malom	329	332	Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság	82	83			
1871. évből 6%	109	109.50	„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	194	194.50	Pesti építő-társaság	85	86			
Budapesti f. 1880. kölesone 6%	100.50	101	Alföld-fiumei vasút 5%	187.50	188	Rimamurány-salgótarj. vas. v. rvt.	85.50	86.50			
Budapesti bankégs. részvényt.	94	94.50	Bátaszék domb.-zárány vasút 5%	187.50	188	Salgótarj. köszénb.	143	144			
Magy. ált. hitelbank	308.50	309	Déli vasút 5%	180.50	181.50	Schlick-féle vasú. és gépgyár	176	177			
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	127.75	128	Északkeleti vasút 5%	191.50	192.50	Schlick-féle vasú. és gépgyár II. kib.	855	865			
Magy. lez. és pénzváltó	93.50	94	Erdélyi vasút 5%	155.50	156	Serfözde első magyar	274	276			
			Győr-sopron-ebenfurti vasút 5%	184.75	185	Sertészbizlaló	—	—			
			Kassa-oderbergi vasút 4%	178.50	179	Sósúti kőbánya	—	—			
			Magyar galicziai vasút 3%	255.50	256	Spódium- és csontlisztgyár	106.50	107			
			M. ny. v. (sz.-győr-grácsi vasút) 3%	—	—	Szálloda-részvénytársaság	177	179			
			Oszt. államvasút 3%	—	—	Tégla- és mészegető ujlaki	75	76			
			Pécs-barcsi vasút 3%	252	252.50	Török dohányrészvény	258	260			
			Tisza-vidéki vasút 3%	449	451	Gőztéglagyár kőbányai szelv. nélk.	101.50	101.90			
			Oszt. dunagőzhajózási társ. 3%	—	—	M. jelz. bank ny. kölcsönkötv. 5%	—	—			

Pénz		Arany	
M. földhitelint. papírréték 5 1/2%	101.40	101.80	
" " " " 5%	102.25	102.75	
" " " " 4 1/2%	100	100.75	
" " " " 5%	130	131	
" jelzálogbank 5 1/2%	101.50	101.90	
Kisbirt. orsz. földh.-int. 5 1/2%	101	101.50	
Oszt. magy. bank o. é. 4 1/2%	101	102	
" " " " 4 1/2%	102.50	102.75	
" " " " 4%	99	99.30	
Pesti m. keresked. bank 6%	103	103.25	
" " " " 5 1/2%	101.50	102	
Albina tak. és hitelint. 5%	101	101.50	
	100	101	

Arlejteségi hirdetés.

Küv. község képviselő-testületének 5/1886. számú határozata folytán — a tekintetes megyei törvényhatósági bizottság 723/1884. szám alatt kelt határozata alapján — Küv. községgházának egy tanácsterem és egy mellékhelyiségekkel kibővítésének vállalkozás útján leendő biztosítására folyó 1886. évi áprilishó 12-én, délelőtti 9 órakor Küv. községgházánál zárt ajánlattal egybekötött árlejteségi fog tartatni.

Kikiáltási ár 3476 frt 90 kr.

Pályázni szándékozók tartoznak az árlejtes megkezdése előtt a kikiáltási ár 5%-át bánompénzzel gyanánt letenni. — Az 50 kros bélyeggel és megfelelő bánompénzzel ellátott zárt ajánlatok csak folyó évi ápril hó 12-ik napján, d. u. 6 óráig fogadhatnák el, s figyelembe csak úgy vétetnek, ha pályázó kijelenti, hogy a feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti. — A részletes költségvetés, terv és feltételek a hivatalos órákban Küv. községgházánál megtekinthetők Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Küv. község elöljárósága 1886. évi márczius hó 17.

Montia Isaiász
községi jegyző.

Szerb Vasilie
bíró.

Huzás már a jövő Hónapban.

Kincsem 1 Sorsjegy 11 csak 10

Pénzremény készpénzben

50.000 Ft

10.000 Ft, 5000 Ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egy. sorsjegy-irodája: Budapest, Váci-utca 6. sz.

jövő hónapban.

Az Equitable

életbiztosító-társaság New-Yorkban

alapított 1859-ben.

Biztosítási tőke 1884. decz. 31-én 788.993.384 o. é. frt.
A társaság vagyon 148.312.910 o. é. frt.
Nyereség tartalék 26.733.233 o. é. frt.
Az 1885-ben kötött új biztosítások összege 216.434.495 o. é. frt.

Minden kötvény három év múlva megtámadhatlanul válik.

Magyarországi vezérképviselet.

Budapest, Andrásy ut. 12. szám

11085/1885. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. tvszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Új-panát község gyám-pénztára végrehajthatóan Neusatz Antal végrehajtást szenvedő elleni 244 frt 48 kr. tőkekövetelés és törvényes járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tvszék területén lévő és az új-panáti 220. sz. tjkvben végrehajtást szenvedő nevére felvett A+1 alatt 209. számú beltelkes ház 409 frt és az A+7 -11. alatti 1/4-ed külállományú földre 863 frtban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1886. évi május hó 22-ik napján, d. e. 9 órakor Új-panát községgházában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényezikk 44. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt ig. ügy min. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképe értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, a kir. tlkvi tvszéknek 1886. évi január 23-án tartott üléséből.

Az aradi kir. tvszék,
mint tlkvi hatóság.

192-1

STOLL KÁROLY,

építészeti és műlakatos, 29-19*

ARADON, ÖZ-UTCA 23. SZÁM

Elvállal mindennemű

HID- és ÉPÍTÉSZETI VASMUNKÁKAT

valamint vasból kerti sir-rákoszatokat és sirkereszteket tervszerinti készítésre a legjutányosabb árak mellett.

Stifter-féle ajtócsukó legnyomósabb ajtó-beccsapó ellenzővel, raktára Arad, Békés- és Csongrád megye részére.

Zajtalan ajtócsukás még akkor is, ha azt erőszakkal csapják be. Az ajtó csattanása és idegessé tevő rezzenése nem fordul elő.

Tudomására adom a t. üzletára fel-írnék miszerint saját készítményű

PRÉSELT VASLEVELEKET ÉS ROSSETTÁKAT

melyeket eddig külföldről nagy nehézséggel és drágán szereztek be, nálam a legjobb minőségben gyári áron alul kaphatják.

Hirdetmény.

A nyomt. közmunka és közlekedési m. kir. miniszteriumnak a folyó hó 3-án 4938. sz. a. kibocsátott magas intézménye folytán közhírré tételük, hogy a kisebb nyomással működő szeszpartoló készülékek és a fából készült csefrefőző kádak megvizsgálása nem szükséges, és hogy ezek mellé nem vizsgázott gépészek is alkalmazhatók.

Arad, 1886. évi márczius 20.

A városi tanács.